

Collegevoorstel

Onderwerp:	Maatregelen Coronacrisis ten behoeve van accommodaties voor maatschappelijke doelen
Zaaknummer:	Z20-015488
Datum:	4 mei 2020
Team:	Openbare werken en vastgoed
Toegevoegde bijlage(n):	Bijlage 1: Gevolgen lock-down voor de maatschappelijke voorzieningen in onze dorpsgemeenschappen Bijlage 2: Stappenplan maatregelen en aanpak Bijlage 3: Concept raadsinformatiebrief
Portefeuillehouder:	J.G.A.M. den Teuling

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van bijgevoegde inventarisatie van de gevolgen van de lock-down (i.v.m. de Corona uitbraak) voor de maatschappelijke voorzieningen in onze dorpsgemeenschappen;
2. In te stemmen met de toepassing en uitwerking van bijgevoegd stappenplan maatregelen en aanpak voor de behandeling van hulp- en ondersteuningsvragen;
3. De gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Toelichting bij het collegevoorstel

1. Onderwerp

Aanpak hulp- en ondersteuningsvragen uit dorpsgemeenschappen als gevolg van de Covid-19- lock-down.

2. Inleiding

Als gevolg van de Covid-19-pandemie, werd op 12 maart 2020 door premier Rutte landelijk de *intelligente lock-down* afgekondigd. Met niet alleen verregaande beperkingen in de privésfeer, maar ook in het economische en maatschappelijke verkeer. De rem op sociale contacten (thuisblijven), het verbod op maatschappelijke activiteiten (vrijwilligerswerk, verenigingsactiviteiten), het sluiten van vastgoedvoorzieningen (buurt-, club- en dorpshuizen, sporthallen, sportparken, zwembaden) en enkele signalen uit de dorpen, waren eind maart jongstleden voor een aantal medewerkers aanleiding voor om de koppen bij elkaar te steken. De initiatiefnemers zijn afkomstig uit de teams Openbare werken en vastgoed, Maatschappelijke Ontwikkeling, Juridische zaken, Concern Control en Programmamanagement.

In voorliggend voorstel geven we een beeld van de gevolgen van de lock-down voor het vrijwilligerswerk en de sociale cohesie in onze dorpsgemeenschappen.

Met dit voorstel vragen we uw college om in te stemmen met een plan van aanpak wanneer er hulp- en ondersteuningsvragen komen van eigenaren/beheerders van maatschappelijke accommodaties en/of vrijwilligersorganisaties. De aanleiding hiervoor is verderop beschreven. Dit voorstel is opgesteld vanuit de kernwaarden van onze organisatie en beschrijft de beoogde benadering van hulp- en ondersteuningsvragen, gericht op de instandhouding van vitale voorzieningen in onze dorpen.

Signalen uit de samenleving

Om een beeld te krijgen van de gevolgen van de lock-down op de dorpsgemeenschappen, zijn de afgelopen maand vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven in de dorpen geïnterviewd. Dit beeld wordt aangevuld met de eerste schriftelijke hulp- en ondersteuningsvragen, vooral van eigenaren/beheerders/exploitanten van maatschappelijke accommodaties. Daarnaast zijn maatregelen en hulpaanbod vanuit het rijk, de provincie, sport- en cultuurkoepels en -bonden in kaart gebracht. In bijlage 1 van dit voorstel is dit weergegeven.

Maatschappelijk vastgoed

De uitvoering van de *Nota ontwikkeling maatschappelijk vastgoed* is bijna afgerond. Het beheer en de exploitatie van tennisparken, voetbalparken, binnensportaccommodaties en dorpshuizen is de afgelopen jaren grotendeels overgedragen aan gebruikers of beheerorganisaties. De dorpen waren aan zet en hebben de handschoen opgepakt. Een aantal exploitanten heeft daarin al enkele jaren ervaring, sommige zitten in hun eerste exploitatiejaar, anderen in de verbouwing of zijn onlangs geopend en meteen daarna gedwongen gesloten. Op dit moment zien we dat de geraamde inkomsten achterblijven en een deel van de kosten doorlopen. Tekorten voor de korte termijn zijn nog te overzien. De toename van tekorten vordert naarmate de lock-down langer duurt. Het is noodzakelijk dat er voldoende maatschappelijk vastgoed beschikbaar blijft voor activiteiten van onder meer inwoners, vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven. Het is belangrijk dat beheerders en exploitanten zich gesteund weten door een overheid die als betrouwbare partner dichtbij is.

Samen Doen! Op weg naar een andere overheid

Als 'Andere overheid' verhouden wij ons anders tot onze dorpen en inwoners. Niet alleen onze relatie, maar ook rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden veranderen. We bieden ruimte aan de gemeenschap om zelfsturing en eigenaarschap te ontwikkelen en stellen ons open voor partnerschap. We inspireren elkaar en Roerdalen ontwikkelt zich tot inspirator voor andere gemeenten. We dagen uit om te blijven veranderen, te experimenteren. Tegelijkertijd zet het Covid-19 virus ons in een grotere experimenteerruimte dan we zelf ooit hadden kunnen bedenken. Het geeft ons de kans om te laten zien, waartoe gemeente en gemeenschap in staat zijn. Juist door er nu voor elkaar te zijn.

3. Beslispunten

Het college besluit:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde inventarisatie van de gevolgen van de lock-down (i.v.m. de Corona uitbraak) voor de maatschappelijke voorzieningen in onze dorpsgemeenschappen;
2. In te stemmen met de toepassing en uitwerking van bijgevoegd stappenplan maatregelen en aanpak voor de behandeling van hulp- en ondersteuningsvragen;
3. De gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

4. Argumenten

Om hulpvragen correct in behandeling te kunnen nemen, hebben we een stappenplan met toetsingskader gemaakt, dat meebeweegt met de voortdurende aanpassingen van de richtlijnen van de Rijksoverheid (vanuit het RIVM). Het stappenplan voor de behandeling van hulp- en ondersteuningsvragen is als bijlage 2 van dit voorstel gevoegd. Het omvat een aanpak om binnen de bestaande regels en bestaande budgetten ondersteuning te bieden. Daar waar de bestaande regels en bestaande budgetten geen uitkomst bieden, wordt bekeken of en zo ja, welke andere ondersteuningsmaatregelen mogelijk zijn. Nu al standaardregels en/of -maatregelen vooraf te ontwikkelen is niet aan de orde, gelet op de nu bekende aard van de hulpvragen. Wanneer nadere besluitvorming van uw college noodzakelijk is, zullen we daartoe nadere voorstellen doen.

In bijlage 2 bij is het stappenplan opgenomen. In hoofdlijnen heeft dit de volgende opzet:

- A. Algemene ondersteuning binnen bestaande kaders (voor de gemeente financieel neutraal)
- B. Algemene ondersteuning binnen ruimer toegepaste, aangepaste of nieuwe kaders (voor de gemeente financieel neutraal)
- C. Maatwerk ter overbrugging (overbruggingshulp) voor de korte termijn en voor de gemeente niet financieel neutraal)
- D. Specifieke ondersteuning voor de lange termijn en zo nodig met (ruimere) financiële ondersteuning van de gemeente (denk aan noodfonds en/of solidariteitsfonds).

De actualiteit van het stappenplan is onderhevig aan de ontwikkelingen rondom de door het Rijk opgelegde maatregelen en de mate waarin de lokale of gemeente-brede problematiek zich aandient. Dat betekent dat het plan voldoende flexibel moet blijven.

5. Kanttekeningen

Toekomst onbekend

De resultaten uit de interviews laten zien dat de meeste vrijwilligersorganisaties nog geen continuïteitszorgen kennen. Er is ogenschijnlijk vertrouwen in de eigen veerkracht en in een aantal gevallen ook voldoende buffer voor bepaalde tijd. De schriftelijke hulp- en ondersteuningsvragen, ook van professionele ondernemers als Laco en InBev, geven een ander beeld. Daar staat het sein op oranje. Het is niet bekend waarom er in het ene geval alarm geslagen wordt en in het andere niet. Of waarom het erop lijkt dat organisaties in het ene geval beter in staat zijn om uit de wind te blijven en in het andere geval niet. Daarnaast is het niet eenvoudig om te bepalen waar het eerst of de meeste hulp geboden moet worden en waar nog niet. Ook de perspectieven voor de komende weken zijn ongewis. Zowel voor wat betreft de voortdurende aanpassingen van de richtlijnen, als het uithoudingsvermogen van vrijwilligersorganisaties, burgerinitiatiefnemers, als beheerders en exploitanten. Dat vereist maatwerk; daarom kiezen we voor een aanpak zoals voorgesteld.

Sociale cohesie

De lock-down legt een belangrijk deel van het persoonlijke en maatschappelijke verkeer aan banden. Afhankelijk van de duur en omvang van de maatregelen, brengt dit risico's met zich mee voor de continuïteit van het aanbod van vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven. Deze maatschappelijke partners zijn verbindende schakels in onze dorpen en dragen bij aan vrijetijdsbesteding, gemeenschapszin en zingeving. Daarnaast geven ze invulling aan de uitvoering van een deel van onze wettelijke taken in het sociale domein (Wmo, Jeugdzorg, Participatiewet, educatie). Het is belangrijk dat er in de dorpen voldoende maatschappelijke voorzieningen beschikbaar blijven voor onze inwoners.

Duur en omvang lock-down

Het is niet ondenkbeeldig dat de lock-down nog geruime tijd van invloed zal zijn op de vrije ruimte in onze sociale contacten en daarmee ook op verenigings- en ontmoetingsactiviteiten, zoals we die gewend waren. Om de vinger aan de pols te houden, blijven we de komende maanden actief in contact met (dicht bij) vrijwilligersorganisaties, burgerinitiatieven en beheerders/exploitanten van maatschappelijk vastgoed. Daarover informeren wij u, zodra en zolang dat nodig is. Als daar aanleiding toe is, ontvangt u van ons aanvullende voorstellen voor nadere besluitvorming.

6. Juridisch kader

We blijven vooralsnog binnen de huidige kaders die gelden voor subsidies, huurovereenkomsten en overige contracten. Met de aanpak via het bijgevoegde stappenplan bieden we u ook de mogelijkheid om gebruik te maken van aan de omstandigheden aangepaste procedures.

7. Financiën

Uitgangspunt voor nu is dat hulp- en ondersteuning wordt aangeboden binnen financieel neutrale kaders. Hulp- en ondersteuningsvragen kunnen aanleiding zijn voor een nadere uitwerking van het stappenplan en toetsingskader. Daarbij is het mogelijk dat het door de raad ingestelde experimenteerbudget en of reguliere budgetten worden benut en daardoor overschreden. Daarvan is nu geen betrouwbaar beeld te geven. Bij de halfjaarrapportage is waarschijnlijk meer bekend over de financiële impact van de gevolgen van de coronacrisis en zal dit worden verantwoord.

8. Communicatie

We maken gebruik van al onze informatiekkanalen, door:

- de gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief (bijlage 3);
- vrijwilligersorganisaties, burgerinitiatieven en andere relevante betrokkenen te informeren met behulp van een aparte nieuwsbrief;
- Alle inwoners te informeren via onze website, Facebookpagina, kabelkrant en RoerdalenBericht.

9. Planning en uitvoering

Na besluitvorming in uw college starten we met een ambtelijk nog in te stellen groep van medewerkers die vanuit hun deskundigheid, specialisme of functie een rol hebben bij de beoordeling en behandeling van hulp- en ondersteuningsvragen. Elke casus zal in overleg met de portefeuillehouder en waar van toepassing via besluitvorming door het college, worden behandeld. Het stappenplan vormt hiervoor de basis. Gedurende de periode dat de Corona-maatregelen gelden en er hulp- en ondersteuningsvragen binnenkomen, blijven wij u via de portefeuillehouder informeren. Zodra de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, ontvangt u van ons aanvullende voorstellen voor nadere besluitvorming.

10. Privacy

Bij het verwerken van persoonsgegevens wordt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gevolgd.

11. Afstemming

Over dit voorstel vond extern afstemming plaats met de geïnterviewde organisaties. Intern werd team-overstijgende afstemming geborgd door de samenstelling van de ambtelijke groep initiatiefnemers. Daarnaast houden we over onze aanpak contact met een aantal collegagemeenten via de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL).

12. Bijlagen

Bijlage 1: Gevolgen lock-down voor de maatschappelijke voorzieningen in onze dorpsgemeenschappen

Bijlage 2: Stappenplan maatregelen en aanpak

Bijlage 3: Concept raadsinformatiebrief